

Õiguskantsler

Teie 17.09.2015 nr

Meie 13.10.2015 nr 7-5/151186/1504426

Laenu arvestamine sissetuleku hulka toimetulekutoetuse määramisel

Austatud avaldaja

Pöördusite õiguskantsleri poole murega, mis puudutas Teile toimetulekutoetuse maksmist. Kirjutasite, et Tallinna linn maksis Teile tavalisest väiksemat toimetulekutoetust põhjusel, et saite tuttavalt 100-eurose laenu.

Teie avalduse ja muude materjalide pinnalt järeltub, et **Põhja-Tallinna Linnavalitsuse tegevus Teile toimetulekutoetuse määramisel oli õiguspärane.**

Põhja-Tallinna Valitsuse sotsiaalhoolekande komisjon tugines Teile toimetulekutoetuse määramisel seadusele, kui luges laenu Teile sissetulekute hulka. Riigikogu on andnud toimetulekutoetuse määramise ja maksmise õiguse küll valla- ja linnavalitsustele, kuid määranud seadusega kindlaks need tingimused, millest otsuse tegemisel lähtuda tuleb.

Reeglid selle kohta, mida lugeda toimetulekutoetuse määramisel isiku sissetuleku hulka, on kirjas [sotsiaalhoolekande seaduses](#) (§22²). Selle seaduse järgi loetakse toimetulekutoetuse määramisel isiku sissetuleku hulka kõik eelmisel kuul saadud rahalised vahendid. Seadus näeb ette ka mõned erandid, kuid need puudutavad peamiselt vaid riigi või kohaliku omavalitsuse makstud toetusi või hüvitisi (nt puuetega inimeste sotsiaaltoetused). See tähendab, et toimetulekutoetuse määramisel loetakse isiku sissetuleku hulka tööga teenitud sissetulekud (nt palk), isikule makstud toetused ja hüvitised, mis ei lähe erandi alla (nt töötutoetus), ja muud saadud tulud (nt üüritulu).

Ka laen loetakse isiku sissetuleku hulka, sest tegemist on tuluga, mida isik saab kasutada oma toimetulemisega seotud kulude katmiseks. Kuigi see võib tunduda Teile ebaõiglane, on seadusandja sellise reegli ette näinud eesmärgiga mitte soodustada laenude võtmist. Kui laenu isiku sissetuleku hulka ei loetaks, võiks tekkida olukord, kus toimetulekutoetuse kaudu hakkab riik kinni maksuma ebamõistlike laene, sealjuures laene, mis on seotud hoopis muu, kui isiku esmavajadustega.¹

¹ Selle kohta, miks laen loetakse isiku sissetuleku hulka, saab lähemalt lugeda [õiguskantsleri 04.03.2015 seisukohast](#) (p-d 11-16).

Inimestele, kes toimetulekutoetust ei saa või kellele sellest ei piisa, pakub täiendavat abi kohalik omavalitsus. Näiteks maksavad mõned kohalikud omavalitsused abivajavatele isikutele ühekordseid sotsiaaltoetusi. Sellisel juhul otsustavad kohalikud omavalitsused ise, mis tingimustel ja kellele toetusi maksta. Ka Tallinna linn maksab [sotsiaaltoetuste maksmise tingimuste ja korra](#) järgi mitmesuguseid ühekordseid toetusi, sh toimetuleku tagamiseks ja õnnetusjuhtumite või muude erakorraliste juhtumitega seotud kulude osaliseks hüvitamiseks.² Toetuse taotlemiseks tuleb pöörduda elukohajärgse linnaosa valitsuse sotsiaalhoolekande osakonna poole.

Loodan, et antud selgitustest oli Teile abi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Angelika Sarapuu 693 8427
Angelika.Sarapuu@oiguskantsler.ee

² [Sotsiaaltoetuste maksmise tingimused ja kord](#) on kehtestatud Tallinna Linnavolikogu 29.11.2012 määrusega nr 27. Sotsiaaltoetuste maksmist reguleerivad määruse §-d 3-10. Määruse § 4 järgi saab toetust taotleda isik, kelle kuusissetulek on väiksem kehtivast töötasu alammäärast, mis praegu on 390 eurot.